

ЯКІСНЕ НАСІННЯ - СЕРТИФІКОВАНЕ НАСІННЯ

Сьогодні сільськогосподарські підприємства району майже завершують збирання зернових культур та відразу настає час, коли необхідно прийняти правильне рішення про закладання основи майбутнього врожаю – проведення комплексу польових робіт, в тому числі посів озимого ріпаку та інших озимих зернових культур.

Якісний насіннєвий матеріал – той фундамент, на якому закладається основи майбутнього врожаю. Від нього в значній мірі залежить кількість зібраного урожаю, а також в подальшому і якість кінцевого продукту.

Головне управління Держпродспоживслужби в Хмельницькій області вкотре звертає увагу керівників та спеціалістів сільськогосподарських підприємств району, що згідно до **статті 15** Закону України «Про насіння та садивний матеріал», який визначає основні засади виробництва та обігу насіння і садивного матеріалу - насіння і садивний матеріал вводяться обіг (тобто реалізується, висівається) лише після їх сертифікації.

Сертифікації підлягає :

- насіння та садивний матеріал який належить до сорту, занесеного до реєстру сортів рослин України;

- насіння за сортовими та посівними якостями відповідає вимогам законодавства у сфері насінництва та розсадництва.

Сертифікати, що засвідчують сортові та посівні якості насіння видаються після проведення сертифікації в органах з оцінки відповідності.

В Україні діяльність з оцінки відповідності у сфері насінництва та розсадництва здійснюють 3 установи:

На території області: Хмельницька обласна філія Державного підприємства "Державний центр сертифікації і експертизи сільськогосподарської продукції", яка знаходиться за адресою: Хмельницька обл., м. Хмельницький, вул. Староміська, 9.

За межами області: ТОВ «АГРОСЕРТ» м. Київ та ТОВ «АГРОЛАБТЕСТ» м. Київ: *визначення посівних якостей насіння і товарних якостей садивного матеріалу, здійснення лабораторного сортового контролю насіння і садивного матеріалу, видачу сертифікатів на посівні якості насіння і товарні якості садивного матеріалу.*

Крім цього, Хмельницька обласна фітосанітарна лабораторія проводить *визначення посівних якостей насіння (аналізування чистоти та відходу насіння; домішки насіння інших рослин; схожості та енергії проростання; життєздатності; вологості; маси 1000 насінин; зараженості хворобами; заселеності шкідниками).* Атестат акредитації № 201167, дійсний до 23.05.2023 р., яка знаходиться за адресою: м. Хмельницький вул. Купріна 48 (тел. 0972978585).

Купуючи насіння вимагайте в продавця такі документи:

- «Атестат на насіння» - оригінальне (добазове) та елітне - (базове) насіння;
- «Свідоцтво на насіння» - насіння репродукцій (сертифіковане);

- «Свідоцтво на гібридне насіння» - насіння першого покоління гібридів.

Крім того, копії Сертифікату, що засвідчує його сортові якості та Сертифікату, що засвідчує його посівні якості.

Якщо продавець (перекупник) не є виробником насіння, йому необхідно виписати нові супровідні документи про якість насіння (під свою відповідальність), а саме: «Атестат на насіння», «Свідоцтво на насіння» та «Свідоцтво на гібридне насіння», до яких додати вищеперераховані документи.

Реалізація насіння або садивного матеріалу, без супровідних документів про їх походження та якість, забороняється законодавством України.

Також особливу увагу при купівлі насіння слід звернути на Інформацію яка зазначена в супровідних документах та інформації на етикетці, нанесеній безпосередньо на упаковку з насінням. Дані про насіння повинні бути ідентичні.

Чинність Сертифікатів, що супроводжують насіння та садивний матеріал можна перевірити шляхом пошуку їх у Реєстрі сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал, що знаходиться на сайті Інформаційно – аналітичний портал АПК України.

Сільгоспприємства які планують висів озимих культур, але не мають сертифікованого насіння (відповідно до інформацій, цього рік агропідприємства району не подавали до органу із сертифікації заявок на визначення сортових якостей насіння, а саме польового оцінювання посіву, а тому потрібно якнайшвидше запланувати його придбання в господарств, які мають право виробництва та реалізації, а також занесені до Державного реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва на 2020 рік.

У разі невпевненості у відповідності показників посівних якостей придбаного насіння показникам, зазначеним у Сертифікаті, що засвідчує посівні якості насіння, або у Сертифікаті, що засвідчує товарні якості садивного матеріалу передбачено проведення Арбітражного визначення посівних якостей насіння.

Зверніть увагу, що учасниками арбітражного процесу є:

1. Заявник – це фізична особа - підприємець або юридична особа.
2. Аудитор із сертифікації (агроном-інспектор) органу із сертифікації.
3. Орган з оцінки відповідності.
4. Головне управління Держпродспоживслужби в Хмельницькій області.

ЗАЯВНИК НЕ ПІЗНІШЕ 10 КАЛЕНДАРНИХ ДНІВ З ДНЯ ПРИДБАННЯ:

1. Звертається до аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) органу із сертифікації щодо відбору проби з метою перевірки посівних якостей придбаного насіння або товарних якостей придбаного садивного матеріалу та надає копію сертифіката.

2. Аудитор відбирає пробу та разом з актом відбору проби передає органу з оцінки відповідності для визначення якості насіння або садивного матеріалу.

3. У разі розбіжності між показниками, зазначеними в Сертифікаті та документі щодо результату аналізу насіння, на величину, що перевищує допустимі відхилення, насіння підлягає арбітражному визначенню, про що аудитор із сертифікації (агроном-інспектор) повідомляє заявнику.

Арбітражне визначення проводиться Головним управлінням Держпродспоживслужби в Хмельницькій області за заявою фізичної особи — підприємця або юридичної особи. Для цього заявник подає до Головного управління Заяву не пізніше 10 календарних днів з дня отримання ним результатів аналізу.

До заяви необхідно додати копії:

- Сертифікату на придбане насіння;
- документа щодо результату аналізу насіння, виданого ДП «Державний центр сертифікації і експертизи сільськогосподарської продукції».

Пам'ятайте! У разі закінчення строку дії Сертифіката арбітражне визначення не проводиться.

Головне управління зобов'язане розглянути подану заяву і копії документів, що до неї додаються. Не пізніше наступного робочого дня прийняти рішення про відбір арбітражної проби та проведення арбітражного визначення.

Лише за цих обставин можливе вирішення питання повернення коштів за продаж Вам неякісного насіння або садивного матеріалу у відповідності до законодавства в судовому порядку. Також з'явиться можливість ініціювати питання позбавлення суб'єкт насінництва та розсадництва права займатися виробництвом, реалізацією, використанням насіння і садивного матеріалу шляхом виключення з Реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва у разі встановлення факту систематичного грубого порушення ним законодавства у сфері насінництва та розсадництва (ст.12² ЗУ Закону України «Про насіння і садивний матеріал»). Дане питання в компетенції Мінекономіки.

За консультаціями та додатковою інформацією Ви можете звернутись до Головного управління Держпродспоживслужби в Хмельницькій області за телефонами (0382) 72-12-93 (смт. Нова Ушиця) та (0382) 65-07-34, 67-15-25 (м. Хмельницький).

Висловлена позиція носить лише роз'яснювальний, інформаційний характер та не містить нових правових норм.

Оксана МУТРУК,

головний спеціаліст відділу контролю
в сфері насінництва та розсадництва

Головного управління Держпродспоживслужби в Хмельницькій області